

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 80 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 arrendményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
 SZERKESZTESÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.
 FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Sertéshus és zsir.

Ez a kérdés izgatja legjobban a közönséget, mert zsir és szalonna nélkül nincs magyar háztartás. Oly élet-szükséglet ez, mint akár a kenyér. Eddig a hatóságok nagyon lanyhán kezelték s engedték, hogy az árdrágítók a nagy közönség zsebének rovására hihetetlen magas árakat kényszerítsenek ki s aztán a markukba nevessenek. Az árdrágító rosszabb az árulónál, mert az gyökerében rontja meg az országot.

Végre is a kormánynak kellett közbelépni és véget vetni a hallatlan visszaélésnek, melyet a sertésekkel és a zsirral üttek. Makszimálta a kormány a sertésárakat és pedig, amint lapunkban jeleztük, úgy a levágásra, mint a hizlalásra szánt sertések árait. Bár kissé későn jött, szinte akkor, amikor már a nyereség ott hallgat az árdrágítók zsebében, de mégis jobb későn, mint soha.

Ugy tudjuk, hogy a kormányrendelet vétele után a törvényhatóság területére is megállapították a követelhető legmagasabb árakat. Most már csak az a fődolog, hogy ezeket a rendeleteket pontosan végrehajtsák s úgy a henteseket és mészárosokat, valamint a nagyközönséget kényszerítsék a kiadott árak pontos betartására.

A hentesek és mészárosok bizonyára felzisszennek, mert elevenükre tapintott a rendelet. De tájékozásul több városban utána jártunk a makszimálás által előidézett változásnak s azt láttuk, hogy ahol erőlyesen, keztyűtlen kézzel nyulnak ehhez a fogas kérdéshez, egy kis zsörtölődés után helyreáll a rend. — Egy példát olvassunk a Komáromi Lapokban, melynek tudósítója Győrben járt, hogy a hus- és zsirárak terén magának tájékozódást szerezzen s utjáról igen tanulságos dolgokat mond. Győrről vannak hatósági székek és magán kisiparosok. A hatósági székekben a hatóságilag megállapított árak a következők: szalonna, háj 7 K. 10 f., taraj, comb 6 K. 20 f., oldal és lapocka 5 K. 80 f., fej és láb 2 K., tüdő, máj 3 K. — Magán hentesek és mészárosoknál: szalonna, háj 7 K. 40 f., karaj és comb 6 K. 80 f., a többi ugyansz.

Megjegyzem, hogy áru van elegendő. Maga a város ezenfelül saját nevelési és hizlalási marhákat vág az ottani tisztviselők és szolgaszemélyzet részére, amelyből produkált husnak elejét 1 K. 60 f., — hátulját 2 koronáért árusítja.

Nálunk még mindig drágább a hus és szalonna, holott a maximálás hatálya az egész ország területén érvénybe lépett. Nálunk most már várakozó álláspont foglalt el a közönség s várja az erélyes hatósági intézkedéseket, amelyeknek okvetlen el kell következniük.

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy szigorúan ragaszkodjék a hatóság által megállapított árakhoz. Mivel a kormányrendelet szerint nem büntethető az, aki a túlkövetelt árakat megígérte vagy megfizette, ha a kihágást a hatóságnál feljeleníti, saját érdekében cselekszik az, aki minden egyes árdrágítási esetet a hatóság tudomására hoz. Tudjuk, hogy majd sztrájkokkal fenyegetőznek a hentesek és mészárosok, de ott van a háboru elején kiadott kormányrendelet, hogy a ki az üzletét becsukja, az is büntetés alá esik. S a hatóságnak módjában lesz még az iparendélyt is bevonni.

Büntetés alá esik a készleteknek elrejtése az árusítók részéről. Láttuk több esetben, hogy a hentes és mészárosoknál bizonyos személyek számára volt hús, zsir és szalonna, egyesek részére nem. A közönség ismét csak a saját érdekét szolgálja, ha a hatóság tudomására hozza, hogy valamelyik hentes vagy mészáros a kiszolgáltatást koholt ürüggyel megtagadja.

Lehetséges, hogy nálunk valamivel drágább a zsir, szalonna és hus, mint máshol, de annak a differenciának nem szabad kirívónak és feltűnőnek lenni, mert legfeljebb a többlet fuvar emelheti az árakat. Léva városa pedig egyik piactól sincsen oly nagyon messze, hogy a fuvar többlet annyit tenne ki, mint a mily árakat a maximálás előtt követeltek a közönségtől.

Résen kell lenni mindenkinek s hozzájárulni, hogy végre valahára rend legyen a hus- és zsirpiacon. A közéletmezés oly nagy fontosságú kérdés, amelynek jó ellátásától függ jó részben a háboru sorsa. Most bűn az éhezők zsebére nyereszkeskedni, ezért a hatóság a legcsekélyebb drágítást se nézze el, hanem drákói szigorral járjon el árusítóval és fogyasztóval szemben.

Mesebeszéd az, hogy nincs áru. Van és lesz áru elegendő. Eddig viszatartották, mert nyomást akartak gyakorolni áremelés céljából a piacra. De most maximálva van az élősértés és bizony a gazdák és hizlalók, ha látják, hogy akarmeddig tartják is, többlet úgy sem kapnak, hamarosan piacra dobják a készletüket, mert bizony a állatok továbbtartása már hiábavaló kiadást jelent.

Maga a nagyközönség pedig legyen a legjobb ellenőrzője annak, hogy miként tartják be a kormány és hatósági rendeleteket, akkor csakhamar fogja látni, hogy lesz rend minden vonalon.

Uj évfordulónál.

(J.) A végítéletet fastó evangéliumok komorságának megrázó ereje, a Biblia nyelvének néhol zordon lönsége s a régiségében rejő nyers, igaz szókimondása kellene ama toll hegyére, mely méltóképen akar a keeserű ünnepről, az évfordulóról írni. És Jeremiás siralmainak hangja nem volna elég arra, hogy sirja, zokogja, jajkiáltsa a világ panaszát. Miért nem élhet Shakespeare, hogy látna realizmusának igazságát, vagy érező fantáziájának szegénységét látva a lángokban álló világszeónát, mely több vért, több örületet mutat a valóságban, mint amennyit ő elképzelt! Dantenak, ha most él, csak az eseményeket kellett volna krónikás hűség-gel feljegyeznie, címnek méltán adhatta volna a Poklot.

Recsegve, ropogva düledesik Európá, nyög irtó sebeitől, fuldoklik a vértől. Örültté vált anyák kacagnak élve eltömetten a tébolydák fülkéiben, éhez, lerongyolt árva sarnak, könnyörögnek agyat megremegető hangon, s hogy a pu-ztulás borzalmas szimfóniája teljes legyen, a romok felett szákmányra leső és szákmánytól hizott varjak kárognak.

És a szenvedéának nem tud vége szakadni. Uj Prometheus az emberiség, lekötik a láncok, s most fejét se bírja mozdtítani, hogy felemelje és összeszűssa a párnájul szolgáló sziklan s megszabaduljon retentő kinyajától. De Prometheus sorsának előnyét sem élvezheti: nincs megssakitás a sebtépésben, a koseiyű nem távozik el este, hogy csak reggel térjen vissza. A kín csak egyre tart, a seb csak egyre nagyobbodik, a vér csak egyre ömlik. Meddig? S ha egyszer mégis csak megssünik a kín, milyen lesz a seb és mennyi vér marad?

Volt egy fogalom, melyet e szóval jeleztek: kultura. A fogalom nincs s a szó örök időkre, szegyenietes emlék marad. Nincs. És még szép, hogy a fogalom védői sem beszélnek már róla s néma hallgatásukkal elpartantáltak. Ő: millió ember élete árán kellett meg'anulnunk, hogy kár volt úgy elbecézgetnünk a kulturát, azt az enyészőtünket magában hordosó, rejtegető valamit. Mert nem azt kellett-e volna jelentenie, hogy az élet a legdrágább s nem az agyafurtan megokolt jogok és igazsátlanul kiesselt, bűvösen megtervelt aspirációk, hogy nem szabad ártatlan vér egy csöppjének se kiömlenie? Vagy nem volt elég az a drága vér ott keleten, ott a Golgothán? Csak verje mellét az emberiség, hogy nem akart

hallani kétezer éven át! Kultura! „Kutyának harca ez egy konc felett” és nem az, amit Madách Ádáma várt:

*En társaságot kívánok helyette,
Mely véd, nem büntet, buzdit, nem riaszt,
Közös erővel összeműködik,
Mint a tudomány eszel magának
Es melynek rendén értelem viraszt.*

De mi csaltuk önmagunkat s amit nagy eszméknek mondottunk és szent valóságoknak tartottunk, mintha csak „konyhánk göse” lett volna! Smikor ma, kinostatásunk második évtordulójánál állunk, tumpa fásultsággal kell bevallanunk, hogy még jobban nyögjük az öncsalás hurkait, mint valaha. Testünk cafatokra tépett, és nem szabad látnunk sebeit, holttestemek rothadnak körülöttünk garmadákban s nem szabad megszámolnunk az elnéptelenedett kunyhókat, a jaj a torkunkon és nem szabad kiáltanunk. S vajjon megáll-e utjában a rombolás, ha szemünk le van kötve, hogy ne lássuk pusztításait? Pedig agyunk lázadoszik gondolatink elfojtása miatt, és akaratainak még is kínos küsködéssel viselnie kell az igazságtalan kényesert. De csaljuk csak önmagunkat!

Hiszen megcsalt a háború is, mert még eddig semmit se adott a jóból, amit tőle vártunk. Söpört talán? Nem, a szemetet kavarta csak fel. S most, mikor már annyi erőtt örült meg, annyi életet emésztett fel, most már semmit sem ígér. Megcsalt a föld, amelyet olyan hünek tartottunk, annyi reményünk teljesítését vártuk tőle. Vagy csak bossut állt rajtunk, mert nem volt elég kezünk hozzá, hogy ápoljuk, hogy megadjunk neki mindent. De mennyi vért kapott és milyen kamatot ad érte! Csordultig telik meg az ember szive keserűséggel, mikor hallja azt a paradoxont, hogy magyar gazda itt a legmegyarabb folyó mentén, a Hortobágytól nem messze, — ahol e sorok íródnak, — égre emelt kesekkel ad hálát az Istennek, hogy pusztító jégverést küldött a természere. Hiszen semmit sem ért! A természet meg szemünkbe kacag értéktelen, buja zöldjével az érintetlen területekről. De ne lássuk, hogy vész a kincses Kánaán gazdagsággal! Így talán nem fáj úgy a baj. És segíteni úgy sem tudunk!

Csak higyük, hogy a háborúnak azért kellett ránk szakadnia, mert gyöngék voltunk s mert általa kellett megerősödnünk, mert általa fogunk is megerősödni! Csak higyük, hogy vérünknek pazarló megcsapolása és a koldusok százezrei hozták meg, hozzák meg az új, az erős, a fiatal életet, a nagyszerű, a kielégítő, a boldog jövőt! Mert különben reánk ragad a pessimizmus bélyege.

De mi is van az optimizmussal, meg a pessimizmussal? Az egyik büszkén verte a mellét, és az események rácafoltak ígéreseire, a másik sírt, kesergett s végül mégis csak megvigasztalódott. Talán az optimizmus van túlsúlyban s a „Tényekre hivatkozva” utasít vissza minden kételkedést. Pedig, mert a részletek legtöbbször meghazudolták, csak általánosságban volna szabad biztatnia, és általánosságban mindenkinek optimizmusának kell lennie. Mert még nincs itt a mi óránk és nem vesshetünk még el, csak szenvednünk kell. És a pessimizmus most nem „fölnyeskedés,” nem „keserűség kritizálás,” (Apponyi), hanem inkább talán a *szociális gondolkodás és érületű léleknek önkénytelen, — nem beképzelt, — sajnálkozása és fájdalomja* nem annyira egy-egy elvesztett terület miatt (speciális érdek), mint inkább

a kioltott életek és kiontott vér miatt (egyetemes érdek.) Nem is félelem, mert ebből több van az optimizmusban, ha számításában csalódik, hanem inkább irtózás a háborútól, mint önmagában véve rossztól, immoralitástól. És az eredmények majd eldöntik, kinek volt igazsa, annak-e, aki ígért, vagy annak-e, aki fája óhajtott, győtrőde reménykedett.

Két év! Emberek millióinak lelkében ég a békevágy, apraját nagyját, harcosát, békében előjét kinozza a vég várása, emészt a sovargás. El minden szivben és fessit minden lelket, mint ahogy a szférikus nyomástól fessül a levegő mindenegyese atomja. És mégis! Ezek a végvárók és békesóvárgók most, a harmadik év elején kezdik a legörülteesebb táncot. Azért, hogy hamar a végére érjenek? Nem. Még van, ugylátszik, elég lehetőségük, s az utolsóig tépni akarják egymást. A békét akarják, de csak öneik, egyre öneik. Ki az oka? Isten? Csak ember lehet ilyen döre. Ha földi hatalmaság, akkor jaj! Mert vak, hogy lássa az óriási temetőt; és nem akarja látni! Mert süket és nem akarja hallani a siralmat, a könyörgést.

Legyen egyszer vége már, jöjjön a béke már! De földi hatalmaságok csak kézzel legyintenek s új milliók rohannak a tűzbe, régi bűnök új vértanui, új hekatombákkal kesdeni új évet!

Hol van a sírod?

(Egy anya foháza a harotéreneltűnt fiáért.)

*Hittem erősen: élte kerül az majd vissza a harcból.
Csók és cserkoszorú várta a hős katonát.
Gyászba borult a szivem és megtört már a reménység.
Életem áldozat hön szeretett honodért.
Homlokodon ninesz koszorú szép földi virágból;
Hősi halálodnak átja az égi babér.
Végtelen leverő, bús érzés dül a szivemben:
Mert nem tudja anyád: hol lepi gyom sírodát?
Súgd meg a lelkeddel, hogy hol és merre találak?
Útrakelek hozzád, hogy megöleljem a sírt.
Elhelyesem gyászos koszorúmat halk zokogással
S kéni fogom Isten: vedje, szeresse s hont!
Nem zavarom nagy álmaidat, oh drága vitézem!
Egy hantot hozok el s örzöm ereklje gyanánt!*

Jaross Ferenc.

J a s z e n á k .

Annak idején felszólítottak minket, még pedig hivatalos helyről, hogy ezredünk haditetteinek megörökítésére kiki írjon le egy, esetleg több ütközetet, amelyben lehetőleg nevekhez fűzött hőstettekkel állítson emléket elesett bajtársainknak. Annak idején, mondom, felszólítottak, de annak idején talán egyedül maradtam, aki semmit sem írtam. Pedig megpróbáltam. Nem ment. Egyrészt; mindent elirtak előlem, másrészt, . . . szóval: nem ment, olyannyira, hogy megindokolni sem tudom.

Mihelyt ennek, vagy annak a hősi halált halt kedves jó komámnak (ez a mi megszólításunk) az önkéntes-emlékekből lelkemben maradt kacagó arcát feidőstem, kedvetlenül dobtam el a tolat. Aztán két megtört, reménységét veszített aggasztányt láttam, aztán egy bánatos arcú kislány is az eszembe jutott, aztán csordultig lett a szivem keserűséggel és elhároztam, hogy az én kedves jó komáimnak az emléke legillendőbb helyen nem a papíron, hanem a lelkemben marad.

Am Jaszénakot meg kell örökíteni. Egyrészt azért, mert él, másrészt, mert quasi tartozom vele. Tehát azonnal meg is kezdem a történet elbeszélését, figyelmeztetve a kedves olvasót, hogy esúttal nem tréfálok, wert ez nagyon komoly dolog.

Tehát: Jassenák. Jassenák, keresztnevén János, született Barsmegye hegyesebb fertályában 189.-ven nem tudom hányban és mint minden jámbor tót fiúhoz illik, sovány, kékszemű és nagyon szeret euni, kiváltképen szeret jót euni, amiből viszont az következik, hogy a tűzbe ment volna értem. Honvéd volt, sőt most is az, egyszerű honvéd, még csak nem is örvetető (magyarul: frajter) és hónapokon keresztül a szakaszomban szolgált a Putilovka partján. Az ebédem felét ő ette meg, a másik felét pedig megfelfeztem a Tónival. (Tóni, keresztnevén Antal, született . . . azaz olyan pompás fiú, hogy semmi bizonyosat nem tudni róla, mi-ért is a legényem.)

Hogy az elbeszélés kerékvágásából ki ne zökkenjek, vissza kell mennünk a Putilovka partjára, bele egy csúnya decemberi délutánba — tessék elképzelni a decembert Oroszországban! — mondom, úgy szakadt az eső, mintha csak majális lett volna. Fel kellett váltanunk egy galíciai eszedet és fel is váltottuk. Akkor még négy óraker nem volt öt óra, de már négy óraker olyan sötét volt, hogy csak másnap reggel láttuk, miszerint térdem felül dagasztottuk a sarat. Cuppogott a lábunk, meg-megálltunk fújni, aztán megint mentünk, szótlanul, komoran, érzéketlenül, elől a tisztikar, utánunk a század.

A muszkák megneszelték a dolgot és tüzelésbe fogtak. Harciaszatilag ez annyit jelent, hogy teküdj! Lefeküdtünk, szintén térdem felül. De minek szaporítsam a szót, minden nagyobb baj nélkül átestünk a felváltáson, cigarettáim elástak, levélpapírjaim elástak, a gumaikepenyem elázott, hála a vízhatlan csizmánának az is elázott, minden elázott, csak a kedvünk nem ázott el, mert egyhangulag megállapítottuk, hogy „csapataink hangulata kitűnő.”

Galíciai testvéreink fűdözéket hagytak bőven, de ablakot egyet sem. Ez lesújtó volt.

Ablak! Szent ablak! Mit tudják az ott-honiak, mit jelentesz te a lővészárokból! Ha Káin Ábel ablakért ütötte agyon, vétkezett, de nem nagyot. Micoda nélkül a fűdözék? Lyuk. Börtön. Börtönlyuk. És micoda *veled* a fűdözék? Palota, villa, kéjlek!

Folyt. köv.

A világháború krónikája.

Július 19.

A Stochod mentén, Luck táján az oroszok élénk tűzérési harcot indítottak. Delatnyától délnyugatra a Pruthon átkelt oroszokat visszaűztük. Az olaszokat a Bercola szorosnál visszavertük. — A németek Hindenburg frontján véres veszteséggel kergették vissza az oroszokat. A francia harctéren pedig visszafoglalták Longuevalt, Dalville erdőt. Az angol támadások Oville-res—Pozsérés között összeomlottak. Tripolissi felkelők megverték az olaszokat, 6000 embert és 200 tisztet elfogtak. Egyiptom nyugati részén is megverték az angolokat, akiket Basora vidékéről is elűzték.

Július 20.

Galiciában előrsi csatározások voltak. Volhyniában Zvinisnie környékén visszavetítették az oroszokat. Lucktól délnyugatra német csapatok állásait előbbre tolták. Egy torpedóuzonk két olasz tengeralattjárót süllyesztett el az Adrián. — A franciák és angolok a Foureaux erdőcskétől egész a Sommeig sulyos támadásokat indítottak. Az első roham megtört. A folyótól délre három isben is véresen visszavetítették őket. Az angoloknak is meg kellett hátrálni a német ellentámadás elől, noha Fromellestől óriási erővel támadtak.

Július 21.

Verben és Korsov között arcvonalunkat visszavontuk Beresteckó vidékére. A Pris'op nyeregűtől északra lévő magaslatokat megtisztítottuk az ellenségtől. Janonánál, Dálnyától délnyugatra az oroszok több támadása omlott össze. 40 kilométeres fronton összeomlott az angol-francia támadás. 17 ellenség hadosztály támadt a német vonalak ellen. Az ellenség döntő erejű csapást akart mérni a németekre. A roham sovány eredménye: egy német hadosztályt Hardecourtól délre a legelső árokból visszazoritották a franciák és ellenséges osztagok benyomultak a Verdandovillertől északnyugatra levő cserjésbe. Az arcvonal többi részén leg súlyosabb veszteségei közben mindenütt megtörték az ellenség rohamai.

Július 22.

Bukovinában az ellenségnek a Capul-hegy elfoglalására irányuló erőfeszítései újra eredménytelenek maradtak. Tartarovnál visszahódítottuk a Magura-hegyet. Beresteckótól délnyugatra elrendezkedtünk új állásainkban. Összeomlott orosz tömegtámadások a rigai fronton. Porinától északra fekvő magaslatokon elfoglaltunk egy olasz megfigyelő pontot. A Somme területén az angolok és franciák az előző napon szenvedett vesztésgelteljes vereségük után tegnap kénytelenek voltak lemondani nagy egységek támadásukról.

Július 23.

A Magurán küzdő csapatainkat — mivel Tartarovtól délkeletre erős orosz támadás fenyegetett — a Kárpátok főgerincére vittük vissza. Szaszanov orosz külügyminiszter megbukott. A külügyi tárcát Stürmer vette át. — A Summetől északra tizenöt kilométeres fronton támadtak az angolok. Rohamaik összeomlottak. Az olasz harctéren néhány nap óta tartó viszonylagos csend után, tegnap a Val Suganától délre fekvő arcvonalon újra igen heves harcok fejlődtek ki. Mindenütt a leg súlyosabb veszteségek mellett vertük vissza őket.

Július 24.

Vilmos császár a keleti hadszínterre utazott. Az orosz támadásokat a Pris'op nyeregűtől északra és Beresteckótól északnyugatra visszavertük. A július 22-i Somme csatában tizenegy angol hadosztály vett részt. Longnevalból a „donamenti” brandenbúrgi gránátosok kiverték az angolokat. Meghíusultak az olasz támadások a Sugana völgytől délre Paneveggio és Pelleggrino területén. Német torpedónaszádok a Themze torkolatáig törtek előre. — Egy második német tengeralattjáró érkezett Észak-Amerikába.

Július 25.

Beresteckótól délre orosz támadások csekély szélességben legelől lévő védelmi vonalba jutottak előre. A Sugana völgytől délre az olaszok egyre megújuló támadásokat kezdtek. A Monte Zebió-szakassán az ellenség egyik árkunkba behatolt, ellentámadásunkkal újra kiűztük. A Sommetől északra újra meghíusultak az angolok rohamai.

Különfélék.

— **A hercegprímás a vasárnapi munkáról.** A hercegprímás utolsó körlevelében — tekintettel a rendkívüli állapotokra — meghagyja az egyházmegyei lelkésznek, hogy magyarázzák meg a híveknek, hogy vasár- és ünnepnapokon is dolgozhatnak főleg a mostani sürgős aratási időben; ajánlja a papság figyelmébe a hadifoglymunkások lelki gondozását is.

— **Az új leány-középiskola.** A hivatalos lap múlt héten közölte a vallás- és közoktatásügyi miniszternek rendelkezését, amelyben értesíti az igazgatóságokat, hogy új leány-középiskolákat szervez. Az új-leány-középiskolának a felső leányiskola négy alsó osztálya lesz az alsó tagozata és e fölé a következő három típusú középiskola kerül: 1., a felső leányiskola V., VI. és VII. osz-

tálya. — 2., a felső kereskedelmi leányiskola három évfolyammal. — 3., a leánygimnázium négy évfolyammal. A felső leányiskola három felső osztályában neveléstant, háztartást, gazdasági, kereskedelmi és jogi ismereteket is fognak tanítani. Az új felső kereskedelmi leányiskola tanterve a felső leányiskolához fog alkalmazkodni. A leánygimnázium is új tantervet kap; ezental a növendékek a felső leányiskola IV. osztályából lépnek át a gimnáziumba, de a polgári leányiskolából is át lehet lépni a gimnáziumba. Az iskolafentartó fogja megállapítani azt, hogy a felső leányiskola négy alsó osztálya fölé a felső leányiskola melyik típusát szervezzék meg. A felső leányiskola VII. osztályának befejezése után záróvizsga van, amely azonban nem kötelező. A reformokat három év alatt hajtják végre.

— **Új plébánosok.** *Szibó* Agoston bati plébános kinevezetett Óbarsra plébánosnak és ennek folytán a bati alesperesi kerület tanfelügyelő alesperességétől teljes elismeréssel felmentetett. — *Selmeczbánya* városi tanácsa; mint kezűr, e hó 20.-án tartott ülésén a megüresedett vihnyi plébánosi állásra, nyolc pályázó közül, *Zámboy* Béla barskapronczai plébánost választotta meg.

— **Gyászhir.** Kisterenyéről kaptuk és öszinte részvétellel közöljük a szomorú hírt, hogy *Stampay* József, aki — mint szabóiparos — Léva városának évtizedeken át egyik kiváló, általánosan tisztelt, rendkívül szorgalmas és törekvő polgára volt, — életének 82. a boldog házasságának 58. évében, rövid szenvedés után, f. hó 19.-én jobblétre szenderült. Földi maradványait nagy részvét mellett e hó 21.-én a kisterenyi r. k. sirkertben helyezték örök nyugalomra.

— **A postaigazgatóság figyelmeztetése.** E förtudt, hogy tábori postai csomagokban és áruintaküldeményekben elhelyezett gyújtófa meggyuladása következtében a kocsik, amelyekben az ilyen küldemények voltak, — kigyuladt és az egész kocsi-rakomány tábori postai küldeménye teljesen elégett. Mivel gyútnak és mindennemű gyúlékony vagy robbanó anyagnak tábori postai küldeményekben való elhelyezése nincs megengedve, szükségesnek tartja a postaigazgatóság a közönség figyelmét felhívni a fennálló tilalomra arról is inkább, mert annak kijátszásával a közönség nemcsak a postai szabályokat sérti meg, hanem saját érdekeinek is árt.

— **Hadnagyi kinevezés.** *Árvay* József, a 26. gyalogezred zászlósa, aki jelenleg a volhiniai harctéren zászlóalj segédtiszt szolgálatot teljesít — hadnaggyá nevezett ki.

— **Gyászhir.** *Kotunovics* Géza, lévai kir. járásbírósi joggyakornok e hó 26.-án 35 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Tehetős és szorgalmas hivatalnok volt. E hó 27.-én helyezték örök nyugalomra a járásbírósi és ügyvédi kar tagjainak részvéte mellett. Nyugodjék békében.

— **Az 1897. ik évfolyam behívása.** Az 1897. évfolyamhoz tartozó népfelkelésre kötelezettek egy részét, akik az újabb szemléken alkalmasaknak találtattak, augusztus hó elsejére és pedig személyenkint hívták be.

— **Katonai kitüntetés.** A harctérről kaptuk az értesítést, hogy *Uhrík* Sándor lévai kereskedőnek, a 26. gyalogezred I. osztályu számvevőjének és *Pitner* István újbányai lakos, szintén I. oszt. számvevőnek, f. hó 19.-én tüzték mellükre, az ellenség előtt tanúsított vitéz szolgálataikért, a vitézségi érem szalagján a koronás érdemkeresztet.

— **Halotti értesítés.** Ezental minden katonai személy haláláról a katonai lelkészek levelező-lapon fogják értesíteni az elesett hős hozzátartozóit. Ezek az értesítések, amelyek pontosan közlik az elesett nevét, rangját és beosztását, úgy szintén — amennyire lehetséges — eltemetésének helyét is, — már folyamatban vannak.

— **Körjegyzőválasztás.** A nagykövetségi körjegyzői állásra f. hó 22.-én, a három pályázó közül, egyhangulag *Lévay* Viktor máltai körjegyzőt választották meg, aki a hivatalos esküt azonnal letette.

— **Meg gondolatlan feosegők** az orosz mezőgazdasági munkásokkal, a hadügyminiszter szigorú rendelkezése ellenére, a legújabb harctéri eseményeket, sőt az orosz vezérkari jelentéseket is köslik. Ez a hadiérdekkel mereven ellentétes magatartás sok helyen kinos jeleneteket eredményezett a hatóságoknak amegy is nagy munkáját fokozta. Egyes helyeken az orosz hadifoglyok becsmérlő kijelentésekre ragadtatták magukat, másutt a munkát bszüntették s általában fenyegető viselkedést mutattak. A meg gondolatlan feosegők és a hadifoglyokkal túlságosan barátokozók már ezekből a tünetekből is meggyőződhetek, hogy nagyon haszafiatlan cselekedet és veszedelmes dolog az orosz hadifoglyokkal bármilyen csekélynek tetsző hadieseményt közölni. A lelkesek, a tanítók, jegyzők és a néppel érintkező egyének hasznos szolgálatot tehetnek a köznyugalom érdekében, ha a közönséget felvilágosítják arról, hogy a hadifoglyall harctéri hírt egyáltalán közölni nemcsak nem tanácsos, de tiltott dolog is.

— **Csak a hadifözvegyek kapnak trafikjogot.** Amint illetékes helyről jelentik, a pénzügyminiszter egy konkrét esetben kihoiyóság kimondotta, hogy jövődében kizárólag katonák özvegyei kapnak trafikjogot. Egyben a pénzügyminiszter utasítást fog kiadni, hogy vendéglők, kávéházak a trafikot a hadifözvegyek trafikjában tartoznak beszerezni, ha ilyen van az illető helyen.

— **A mozi ma három előadásban** *A kis hősnő* című drámát mutatja be, melynek színtere a most folyó világháború s így érdekessége fokozódik. Ezenkívül két humoros vígjáték: *Krazhuber pipája* és *Igasi győzelem* fogják szórakoztatni a közönséget. A szép műsort kiegészítik Measter legújabb harctéri felvételei.

A nyári hőség veszedelmei ketségkívül a csecsemőre nézve a legnagyobbak, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban kedvencének Nestléféle gyermeklisztet, mely készítmény már nemzedékről nemzedékre számtalan esetben oly fényesen bevált, s azáltal nemcsak sok bánattól óvja meg magát, hanem kis gyermeke szép fejlődésben is gyönyörködhetik. Próbálobozokat kívánatra azonnal teljesen díjtalanul küld: a Henri Nestlé cég, Wien, I., Bibers-trasse 30 e.

Jóteknység.

Folyó hó 22.-én volt Nagyikánán a körjegyzőválasztás, amely alkalommal a társaság után *Kara* Ferenc máltai áltami tanító felkérésére a jelen voltak 70 koronát adtak össze a háboruban elesett tanítók özvegyei és árvái javára. A lelkes tanító a hozzánk beküldött postai feladó-vevény igazolása szerint a gyűjtött összeget rendeltetési helyére juttatta.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1916. évi júl. hó 23-tól 1916. évi júl. hó 30-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Juhász Lajos Zólyomi E.	leány	Margit
Löffler Béla Deutch Katalin	leány	Terezia
Kacian István Kis Julianna	fiú	halva szül.
Kostyál Mária	leány	Anna V.

Házasság.

Völégény és menyasszony neve	Vallása
Miszlovetz Lajos Vannay Mária	r. kath

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Kotunovics Géza Szikszai István	35 éves 51 éves	Tüdővész Hörghurut

Női munkások

asszonyok, lányok papírgyárunkban könnyű munkára papírválogatásra és zacskóragasztásra alkalmazást nyernek hermányi gyártelepünkön. (Besztercebánya mellett.) Felvilágosítást ad a Hermaneci Papírgyár r. t. Igazgatósága Hermádon. Zólyom megye. — —

Gazdáknak

cséplés-hez, gőzzantás-hoz elsőrendű **KÖSZÉN** kapható **SINGER IZIDOR-nál (LÉVA.)**

Házi fűtéshez is

köszenet-koksztot

állandóan tart raktáron.

VIZIMALOM BÉRBEADÓ

Nemes-Orosziban, Bars megyében, a Perekz patakon 1917. febr. 1-jétől. Értekezni lehet **dr. Kmoskó Béla** — — ügyvéd ural, Léván. — —

Egy árva úri leány foglalkozást keres

Léva Ladanyi-utca 22 szám.

Hraskó Gizella.

MA moziba

MA megyünk.
Az Apollo mozgósínház
müsora érdekes.

Kiadó lakás.

Közhirre tétetik, hogy a Honvéd-utca 24 szám alatt levő, városi tulajdont képező, 4 szoba, fürdőszoba, konyha és más helyiségekből álló úri lakás udvarral és kerttel együtt azonnal bérbevehető. Bővebb felvilágosítást ad és a házat megmutatja: Bodó Sándor városgazda.

1102—1916.

Árverési hirdetmény.

Köztudomásúl adatik, hogy Kisóvár község tulajdonát képező

korcsma házát

1916. augusztus 13-án reggel 8 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adjuk.

Az árverési feltételek községi bírónál megtekinthetők.

Kisóvár 1916. július 19-én.

Előljáráóság.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léván.

Telefon szám: 33.

Pisctéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szakba végő gépek és géprészek Világhírű **RAPID** láncoskutat.

Legjobb minőségű takarmánycamrák elkészítése és felállítása jut nyos arakban.

Ajánlunk azonnali szállításra a legjutányosabb napiárak mellett:

Gép-, henger- és autólajat,

gépzsiradékot, kocsikenőcsöt

és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajakat szavatolt jó minőségben.

Weisz Lipót és Társa

dézsnőszir, szalonna- és olajbogyerekedők

6151

Budapest, IX., Hentes utca 17. Sörgöncím: **WEISSEFETT** Budapest.

Interurban telefon: József 14—50.

TAVASZI VÁSÁR!

KERN TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPITTATOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csemegearuk.

Naponta friss felvágottak.

Főtt prágai sonka, teavaj.

Legjobb minőségű kávék.

„Gloria” pörkölt kávé különlegesség.

Csemegesor, likőr, cognac, pezsgó stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárak és konyhafelszerelési cikkek.

sphinx, zomancozott lemez és öntöttvas konyhaedények, modern háztartási cikkek. Vannak: özőedények, torralók és vasalók.

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, csakány, aczélvilla, tűrész, ojtókés, metszőolló, ágfűrész, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gépszij gyári áron.

Osszes kerti, mezőgazdasági, méhészeti és tejgazdasági szerszámok. Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet naq, vasgerendák, horganyozott sodronyfonat kerítés nagy raktára. — —

KATONAI evőcsésze, thermos, kulacs, gyorsforraló, alumínium ivópohár, hátizsak, vílenos zsebnapa. Campolin vízhatlan bőrkenőcs raktára.